

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Világi és Társa Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Dr. Szabó Paméla Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen tisztességtelen piaci magatartás megállapítása és kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. február 17. napján kelt 2.G.42.046/2007/10. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezéssel támadott rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000,- (Húszezer) Ft másodfokú költséget.

Megállapítja, hogy az alperes 30.000,- (Harmincezer) Ft fellebbezési eljárási illeték visszaigénylésére jogosult.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a **P.Rt.** tulajdonát képezte a Budapest ... alatti, földhasználati joggal terhelt földterület, amely ingatlanon a felépítmények önálló helyrajzi számon - államközi megállapodás alapján - a Szovjetunió, majd később egy orosz társaság tulajdonát képezték. Az ingatlant a **P. Rt.** a vagyonában 0 Ft értékkel tartotta nyilván.

Az alperes mint a **P. Rt.** 99,2 %-os részvényese 2004. december 17. napján tájékoztatót bocsátott ki a **P. Rt.** 125 db, egyenként 1.000.000,- Ft névértékű, névre szóló, a társaság alaptőkéjének 100 %-át képviselő törzsrészvényeinek értékesítésére, nyilvános pályázat keretében. A **P. Rt.**-t részletesebben a

tájékoztató függelékeként megnevezett Információs Memorandum mutatta be. A pályázat benyújtásának határidejét 2005. január 17. napján határozta meg. A pályázaton csak az vehetett részt, aki a tájékoztatót 500.000,- Ft vételárért az alperestől megvásárolta. Kikötötték, hogy a tájékoztató árát az alperes kizárólag a pályázati felhívás visszavonása esetén fizeti vissza.

Az ajánlat szempontjából lényeges legfőbb gazdasági adatokat az Információs Memorandum tartalmazta, amely szerint a társaság tulajdonában két ingatlan áll, a székhelyingatlan és egy c. ipartelep. A kiíró vállalta, hogy lehetőséget biztosít a pályázóknak arra, hogy az adatok helytállóságáról és pontosságáról az adatszobában, illetve kérdések feltevése útján meggyőződjenek azzal azonban, hogy a társasággal kapcsolatban közölt adatok és információk tájékoztató jellegűek; azok helytállóságáért, pontosságáért nem vállalt felelősséget. Minden pályázónak azt javasolta, hogy saját felelősségére és költségére szerezzen be minden olyan kiegészítő információt az ajánlat tárgyáról, a társaság működéséről, vagyoni helyzetéről, valamint a magyarországi jogi, gazdasági és piaci környezetről, a működési és engedélyezési feltételekről, továbbá a közhiteles nyilvántartások adatairól, amelyek befektetési szándéka körütekintő megalapozásához szükséges lehet. Kérdések feltevésére, a pályázatok benyújtására meghatározott napot megelőző hét nappal adott lehetőséget. A tájékoztató szerint a kiíró 2004. december 20-tól 2005. január 14-ig minden munkanapon adatszobát működtet, amelyet a tájékoztatót megvásárló személyek öt alkalommal, alkalmanként négy órányi időtartamra jogosultak igénybe venni. Az ott található dokumentumokról az alperes egy táblázatot közölt, melynek tartalmát utóbb módosította a nem másolhatónak minősített okiratok megjelölésével.

A felperes a tájékoztatót 2004. december 17-én megvásárolta, és két alkalommal, 2005. január 10-én és január 12-én az adatszobában tanulmányozta a társaság iratait. 2005. január 13-án írásban részletes információt kért az alperestől a P. Rt. vagyoni helyzetéről, és ennek keretében rákérdezett a társaság tulajdonában lévő ingatlanokra is. Az alperes a 2005. január 14. napján kelt válaszában közölte, hogy az Információs Memorandum minden lényeges adatot tartalmaz, továbbá, hogy 2003. december 31-én a társaság leltárában egyetlen ingatlan szerepelt, a Budapest ...szám alatti székhelyingatlan.

A földhasználati joggal terhelt, a P. Rt. tulajdonát képező ... hrsz.-ú ingatlan az Információs Memorandumban nem került feltüntetésre, azt az eszmei értéken szereplő tárgyi eszközök listájában tartotta nyilván a P. Rt., amelyet az alperes csak később helyezett el az adatszobában, azonban erről a tájékoztatót megvásárló valamennyi személyt nem értesítette.

A felperes a 2005. április 1-jén benyújtott, az eljárás során módosított keresetében az 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 7. §-ára hivatkozással annak megállapítását kérte, hogy az alperes a pályázat során tanúsított magatartásával megsértette a verseny tisztaságát, és kérte az alperest a tájékoztató megvásárlására fordított 500.000,- Ft és járulékeinak megfizetésére kötelezni, kártérítés jogcímén.

Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az adatszobában fellelt ingatlan kimutatás nem tartalmazta a ... hrsz. alatti ingatlant, amelyről csak nem hivatalos megkeresés útján szerzett tudomást. Erről az ingatlanról az alperes a felperes kifejezett kérdésére

adott válaszában sem adott tájékoztatást. Ezen túl az adatszobában nem volt lehetőség a tájékoztatóban másolhatónak minősített dokumentumok sokszorosítására, ugyanakkor tudomása szerint más pályázók a szükséges információkat megkapták.

Az elégtelen információk miatt a felperes végül pályázatot nem is tudott benyújtani. A per során előadta, hogy a 2006. évi kiegészítő mérleg tanúsága szerint a ... hrsz-ú ingatlant értékesítették, amelyből a társaság 220.000.000,- Ft-os árbevételre tett szert. Az ingatlan értéke olyan releváns körülmény, ami nagyban befolyásolta a pályázat során benyújtott ajánlat tartalmát. Állította, hogy a 2005. és 2006. évi mérlegből egyértelműen megállapítható, hogy nem valós tényeket állított az alperes, amikor úgy nyilatkozott, hogy a mérlegben szerepelt az ingatlan, 0 Ft értéken.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Állította, hogy a pályázati eljárás során nem tanúsított tisztességtelen magatartást. Az érintett ingatlan vagyoni értéket nem képviselt, ezért nem szerepelt a társaság vagyonelemei között. Az adatszobában található iratok másolhatósága valóban szigorúbb volt, mint azt a kiírás tartalmazta. Ennek oka azonban adminisztrációs hiba volt és a problémát az alperes a gyakorlatban áthidalta. Hangsúlyozta, hogy minden pályázó számára ugyanolyan feltételekkel állt rendelkezésre az iratanyag, valamennyi pályázó az összes iratba betekinthezett. Végül előadta, hogy a versenyeztetés tisztaságának megsértése azért sem állapítható meg, mert a sérelem mint eredmény a perrel érintett esetben nem valósult meg.

Az elsőfokú bíróság a 30.G.40.504/2005/4. számú ítéletével a keresetet elutasította. A felperes fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban a Fővárosi Ítéltábla a 2006. április 7. napján kelt 14.Gf.40.024/2006/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a 2007. április 5. napján kelt 30.G.40.714/2006/4. számú ítéletével a keresetet ismét elutasította.

Az ítéletet a Fővárosi Ítéltábla a 2007. november 15. napján kelt 14.Gf.40.280/2007/5. számú végzésével ismét hatályon kívül helyezte a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül.

Határozata indokolásában rámutatott, hogy az EBH 2003/939. számú elvi határozatban is megmutatkozó egységes bírói gyakorlat értelmében a felperes annak bizonyítása esetén, hogy a kiírás és a számára hozzáférhetővé tett információk alapján a pályázat nem volt benyújtható, illetve, hogy az alperes nem egyenlő elbánásban részesítette a pályázókat, kártérítésként kérheti azoknak a kiadásainak a megtérítését, amelyek a pályázat benyújtásával, a pályázaton való részvételével felmerültek.

A megismételt eljárás vonatkozásában előírta, hogy az elsőfokú bíróság folytassa le a felperes által indítványozott bizonyítási eljárást.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban tanúként hallgatta ki **P.M-t** a felperes pénzügyi igazgatóját, **dr. K.F-t** a **P.** Rt. vezérigazgatóját, **M.L-t** a **P..** Rt. volt ügyvezető igazgatóját és **P.K-t**, alperes korábbi megbízott ügyvezetőjét.

A Fővárosi Bíróság a 2010. február 17. napján kelt 2.G.42.046/2007/10. számú ítéletében megállapította, hogy az alperes azzal a magatartásával, hogy a P. Rt. részvényeinek eladására 2004. december 17. napján kiírt pályázati eljárásban nem értesítette a tájékoztatót megvásárló valamennyi személyt arról, hogy a tárgyi eszközállományban eszmei értéken szereplő eszközök listáját az adatszobában elhelyezte, a versenyeztetés tisztaságát megsértette. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 500.000,- Ft-ot és ennek 2005. február 3. napjától a kifizetés napjáig, minden naptári félév teljes idejére, az érintett naptári félév utolsó napján érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű késedelmi kamatát, valamint 129.000,- Ft perköltséget. Kötelezte a felperest, hogy 8 napon belül leletezés terhe mellett rójon le az iratoknál 21.000,- Ft eljárási illetéket. Döntését azzal indokolta, hogy a perben szolgáltatott bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján együttesen értékelve arra a meggyőződésre jutott, hogy az alperes a pályázati eljárásban a P. Rt. vagyoni eszközeihez tartozó ingatlanokról a tájékoztatót megvásárolt személyeket nem azonos módon tájékoztatta. Ezt támasztotta alá az alperes ügyvezető igazgatójának, megbízott ügyvezetőjének, valamint vezérigazgatójának e tekintetben egyező tartalmú tanúvallomása, amely szerint az eszmei értéken szereplő eszközök listáját az adatszoba megnyitásával egyidejűleg nem tették hozzáférhetővé, az csak később került az adatszobába. Nem volt vitás ugyanakkor, hogy a felperes 2005. január 12. napján járt utolsó alkalommal az adatszobában, míg az alperessel folytatott későbbi levelezés tanúsága szerint az alperes még a január 14. napján kelt tájékoztató levelében sem tett említést az érintett ingatlanról, illetve a lista elhelyezéséről. A tanúvallomások alapján azt is meg lehetett állapítani, hogy a potenciális pályázók közül volt olyan személy, aki az ingatlanvagyon teljes ismeretében döntött a pályázat benyújtásáról. Arra vonatkozó bizonyíték pedig egyáltalán nem merült fel, hogy az alperes az adatszoba nyitvatartása alatt a tájékoztatót megvásárló személyeket azonos időben és módon értesítette arról, hogy az eszmei értéken szereplő tárgyi eszközök listáját elhelyezte a P. Rt. vagyonát tanúsító okiratok közé.

A pályázat benyújtását megelőző eljárás a pályázati eljárás egészétől nem különíthető el, ezért az alperes már az eljárás ezen szakaszában is köteles lett volna a piaci szereplők egyenlő esélyének biztosítása érdekében a tájékoztatót megvásárló valamennyi személyt az értékesítésre kiírt társasági részesedés feltételeiről, így a társaság vagyonáról azonos módon tájékoztatni. Ennek elmulasztásával az érintettek a pályázat benyújtása előtt nem kerülhettek egyenlő alapokon nyugvó döntési helyzetbe. A levélváltások tanúsága szerint a felperes az adatszoba nyitvatartásának időszakában, kifejezett kérése ellenére sem kapta meg a szükséges tájékoztatást, ezért az alperes mulasztásának sérelmet eredményező következménye megvalósult, így az alperes ezzel ellentétes hivatkozása megalapozatlan. A nyílt pályázati eljárás sajátosságaiból fakadó garanciális követelmény, hogy a kiíró a résztvevőket minden egyes tényről mérlegelés nélkül, azonos módon tájékoztassa, ezért önmagában az a körülmény, hogy az ingatlant a társaság számviteli nyilvántartásában milyen értéken tartották nyilván, az alperes eljárásának kimentésére nem alkalmas. Erre tekintettel a Tptv. 86. § (2) bekezdésének a) pontja alapján az alperesi jogsértést megállapította és az

e) pont alapján kötelezte a felperes keresetben érvényesített kárának megtérítésére. A perben nem volt vitás, hogy a felperes 500.000,- Ft-ért vásárolta meg a tájékoztatót, ezért a pályázaton való részvételének az alperesi magatartásra visszavezethető meghíúsulásával összefüggésben ezzel azonos mértékű vagyoni hátránya keletkezett.

A leszállított keresetre tekintettel a perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint határozott az elsőfokú bíróság.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatásával a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján.

Arra hivatkozott, hogy az alperes a tájékoztatóban kifejezetten kizárta a felelősségét a szóban vagy írásban adott információk, adatok és egyéb tájékoztatás pontosságáért, teljességéért és hitelességéért. Az alperes együttműködő magatartást tanúsított, mert a felperes tájékoztatóban szereplő határidőn túli kérdéseire is megadta a szükséges információt a sikeres pályázat érdekében. Hangsúlyozta, hogy a kiírás szerint csak abban az esetben jár vissza a vételár, ha a kiíró a pályázatot visszavonja, erre azonban nem került sor.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete jogszabálysértő és megalapozatlan, mert a tényállást nem kellőképpen tárta fel és abból helytelen jogi következtetésre jutott, a rendelkezésre álló bizonyítékokat pedig tévesen értékelte.

A Tptv. 7. §-ából következik, hogy a versenyeztetés tisztaságának tilalma eredményhez kötött cselekmény. A jogsértés csak akkor állapítható meg, ha a sérelem ténylegesen bekövetkezik, azaz, ha a versenyeztetés tisztaságát megsértették. Jogi megítélése szerint ennek alapján a Tptv. 7. §-a csak szándékos magatartás következménye lehet, ezt azonban a tanúvallomások és az alperesnek a pályázat során tanúsított, a levelezésekből is megállapítható együttműködő magatartása cáfolja. A felperes az eljárás során nem tudta bizonyítani, és nem is történt olyan hiba, amely következtében a verseny tisztasága a pályázat eredményét tekintve sérült volna, ezért a Tptv. 7. §-ában foglaltak nem valósultak meg.

A Ptk. 200. §-a a szerződéses szabadságot rögzíti.

A felek a pályázati anyag megvásárlását olyan feltételhez kötötték, amelyet a felperes elfogadott, azt megértette. Valamennyi pályázó ugyanolyan feltétellel vásárolta meg a pályázati anyagot. Az öt pályázó közül három benyújtotta az ajánlatát. Ebből is az következik, hogy ők képesek voltak értékelni a P. Rt. részvényeinek piaci értékét és az ajánlatukat meg tudták tenni. Az is ténykérdés, hogy más pályázó nem hivatkozott a verseny tisztaságának megsértésére. A tanúvallomások is alátámasztják, hogy a pályázat során előforduló esetleges adminisztrációs hibákat az alperes igyekezett elhárítani és a felperes rosszhiszemű magatartására utal, hogy csak 2005. január 13. napján fordult írásban az alpereshez az esetleges kifogásaival és kérdéseivel.

Az elsőfokú bíróság ítéletében többször előfordul a „később” szó, ami „valamihez képest” későbbi időpont. Álláspontja szerint a felperes nem bizonyította hitelt

érdemlően, hogy emiatt a későbbi időpont miatt nem tudott eredményes pályázatot benyújtani.

Hivatkozott a BDT 2001/480. szám alatt közzétett döntésre, amely szerint a bíróságnak mindig a konkrét tényállás alapján kell eldöntenie, hogy sérült-e a verseny tisztasága. Ennek során a kifogásolt eseményeket nem mechanikusan kell értékelni, hanem az észszerűség keretein belül, az eset összes körülményeinek a figyelembevételével, a gazdasági élet általánosan elfogadott magatartási normái alapján kell mérlegelni az alperesi magatartást. Álláspontja szerint ennek az elsőfokú bíróság ítélet nem felel meg.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, érdemben annak helyes indokai alapján.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a kereset elbírálásához szükséges tényállást teljeskörűen és helyesen állapította meg, helytálló jogi következtetéssel és megalapozott jogi indokolással adott helyt a felperes keresetének.

A fellebbezés kapcsán rögzíti a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a legutóbbi hatályon kívül helyező végzésben szereplő iránymutatásnak megfelelően a bizonyítási eljárást lefolytatta, és a rendelkezésére álló bizonyítékok helytálló és okszerű mérlegelésével állapította meg a kereset elbírálása szempontjából irányadó tényállást. Döntésének indokait a másodfokú bíróság teljes terjedelmében osztotta.

A fellebbezésben írt azon hivatkozás kapcsán, hogy az alperes az általa szolgáltatott adatok helytállóságáért kifejezetten kizárta a felelősségét, illetve, hogy a tájékoztató vételárát - a kiírás értelmében - csak abban az esetben vállalta visszafizetni, ha a pályázatot visszavonja, rámutat a másodfokú bíróság arra, hogy a kiírás hivatkozott rendelkezései csak abban az esetben eredményeznék a kereset elutasítását, ha az alperes nem tanúsított volna a Tpv. 7. §-ába ütköző, a verseny tisztaságát sértő magatartást.

Nem értett egyet a Fővárosi Ítéltábla azzal a fellebbezésben kifejtett állásponttal sem, hogy a Tpv. 7. §-a csak szándékos magatartás következménye lehet.

A törvény megfogalmazásából adódó az a követelmény, hogy a versenyeztetés tisztaságának megsértése csak abban az esetben állapítható meg, ha a sérelem ténylegesen bekövetkezik, nem azonosítható a szándékos magatartással, hanem azt jelenti, hogy a Tpv. 7. §-ába ütköző magatartás abban az esetben állapítható meg, ha a verseny tisztasága objektíve, az alperes szándékától függetlenül, ténylegesen sérült. Ez pedig adott esetben nem szándékos (célzatos), hanem akár gondatlan magatartással is megvalósítható. Ezért nincs jelentősége annak az alperes által a fellebbezésben kiemelt körülménynek, hogy az alperes a pályázati eljárás során együttműködő magatartást tanúsított.

Egyebekben az alperes a fellebbezésében nem hivatkozott olyan új tényre vagy bizonyítékra, amely alkalmas lett volna az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megváltoztatására vagy eltérő jogi következtetés levonására adott volna alapot.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - érdemben annak helyes indokaira tekintettel - hagyta helyben.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért az alperes a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú költségének megfizetésére; annak mértékét a másodfokú bíróság, a másodfokú eljárásban kifejtett ügyvédi tevékenységre is figyelemmel, mérlegeléssel állapította meg a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései alapján azzal, hogy a munkadíj az általános forgalmi adót is tartalmazza.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság korábban meghozott ítéleteit a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül helyezte hatályon kívül, ezért jelen másodfokú eljárás az Itv. 51. § (1) bekezdése szerint illetékmentes.

Erre tekintettel rendelkezett a 30.000,- Ft fellebbezési eljárási illeték visszaigénylése tárgyában az Itv. 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján.

Budapest, 2011. év február hó 3. napján

. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Tibold Ágnes sk.
előadó bíró

Dr. Kurucz Zsuzsanna sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági tisztviselő

